

DIDZA' ZI'AL BSÖLË'Ë PABLO QUEËBI' BI'I TIMOTEO

Pablo rugapë' Dios bi'i Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo. Cni naca' le gna bë'ë cni Dios, Nu ruslá rë'u, lenca' le gna bë'ë cni Xanru' Jesucristo, Nu na' runru' löz. ² Rugapa' Dios li', böcha'adau' Timoteo, nacu' ca zxi'ncza' le réjlé'ru' Dios. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë quiu', len huechi' ladxë'ë li', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'da'u.

Pablo rusë'ë ládxi'bi' Timoteo ca nac zxba cunác gdu

³ Ráta'yua' lau' na'a gunu' ca na' góta'yua' lau' cati' ni' gyija' luyú Macedonia, quië uga'nu' lu yödz Éfeso len gna bé'nu' la'quë' bönni' ni' cui lusëdnë' zxba yubl ⁴ len cui lunë' zxön yugu' didza' rdaz, len lagac ziantér cö' xuz xtau'gac bunách, yugu' le tun ga tui' ládxi'gac bunách le nacgac daduz. Yugu' le cni cutu tun tsutsu bunách queë' Dios ca nac le ta'yejlë' Lë'.

⁵ Le rë'ni gun lë ni rëpa' li', nac quië la'dxí'i lza'gac bunách, nac gdu ládxi'dau'gac, len gac dxi'a le ta'zá' ládxi'gac, len gac gdu le ta'yejlë' Dios. ⁶ Ca nacgac lë ni, cutu gulurujë' dxi'a la'quë' bönni', san gulaguel-lë'ë nöz yubl, len tunë' ba la'n yugu' le cunácz. ⁷ Të'nnë' lusëdnë' bunách ca nac le rna

bë' zxba queë' Dios, zal-la' cutu ta'yéjni'në' lë na'
ta'në', len cutu ta'yéjni'në' le tun tsutsu xtídza'quë'.

8 Rë'u nöziru' nac dxi'a zxba gna bë'ë Dios,
chqui' nu rugún lei dxin ca ral-la' gun. **9** Lë ni
nöziru': Dios gdixjë' zxba queë', clëg quië gna be'i
bunách tsahui', san quië gna be'i bunách cni:
nup ta'dá'baga' le rna bë' zxba na',
nup cutún ca rna bë' zxba na',
nup tu'cá'n ca'z Dios,
nup tun le nac xöhui',
nup cutún Dios zxön,
nup tu'cá'n ca'z le naqui queë' Dios,
nup tu'dödi xuz xna'gac,
nup tu'dödi bunách,
10 nup tun le cunác,
bönni' nacuá'lenë' la' racz lza' bönni'quë',
nup ta'bán bi'idau',
nup ta'zí' yë',
nup tun tsutsu xtídza'gac, ta'ná le cunácz,
nup ta'dá'baga' zxba tsahui'.

11 Nöziru' nac cni le bdxin queëru' didza' dxi'a
buzá' ladxë'ë queëru' Dios Nu nac la'y, le budödë'
lu na'a guna' lban qui.

Pablo rë' Cristo: "Xclenu'", le buechi' ladxë'ë lë'

12 Xclenu', rëpa'-në' Xanru' Jesucristo, Nu rutíp
ladxa'a, le buzxöni ladxë'ë neda', len buzóë' neda'
guna' xchinë'. **13** Cni benë' zal-la' zi'al neda' gnë
zi'a queë', len gdxia ladxa'a bunách queë', len
zian le bi'a dö' quequé', san Cristo buechi' ladxë'ë
neda', le bena' cni lu yöl-la' curejni'i quia' cati'
ni' cutu réjlë'da' Lë'. **14** Na'a, zxöntér nac le buzá'

ladxë'ë quia' Xanru', lë na' run ga réjlë'ru' Lë' len run ca' ga nadxi'iru'-në' Jesucristo.

15 Didza' gdutë li lë ni len le nac lsaca' la'zí' lu na'gac yúgu'të bunách, le rna: "Lëczé' Jesucristo bidé' yödzlyú ni quië buslë' bunách dul-la!", ati' buslë' neda' zal-la' nacra' bönni' dul-la' ca yúgu'të bunách. **16** Qui lë ni na' buechi' ladxë'ë neda', bulu'ë lahui Jesucristo ni'a quia' neda' bönni' dul-la', ca nac yöl-la' zxön ladxi' gdu queë', quië gaca' tu le rului' laugac nup ral-la' la'yejlë' Lë', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu. **17** Na'a rnia': Yöl-la' ba Dios, Nu rna bë'tecz, Nu gatga udx qui, len Nu curlé'iru', la'z dui Dios Nu nözicz yúgu'të. Queë' Lë' gactecz yöl-la' run ba la'n len yöl-la' ba, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

18 Zxi'na'dau' Timoteo, rudöda' lu na'u zxba ni quië gunu' xchiné' Dios ca bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, len quië uzi'u xbey yugu' le gulaguixjö' quiu' zi'al nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios.

19 Len yöl-la' rejlé' quiu' Cristo ral-la' gunu' cni, nac gdu dxi'a icj ládzi'da'u, le chgulachixi gu-lanigui la'gac bunách, nup guluzóa tsla'l le réjlë'ru' Cristo. **20** Cni glunë' Himeneo len Alejandro, nup na' busana' lu na' Satanás tu' xöhui' quië la'zëdë' ca ral-la' lunë', cui la'në zi'ë qui le naqui queë' Dios.

2

Le rusëdi rë'u ulidzru'-në' Dios

1 Qui lë ni na' le nac blau ruchizia' icj naggac bunách nac ca ral-la' ulidzru'-në' Dios len ca ral-la' gáta'yuru' lahuë', len ca ral-la' gnabru' lahuë' bi rquíniru', len ca ral-la' guiëru'-në': Xclenu'. Yugu' lë ni ral-la' gunru' uláz quegac yúgu'të bunách.

² Lëzca' cni ral-la' gunru' uláz quegac nup ta'ná bë', len quegac yúgu'të nup nacgac blau. Cni ral-la' gunru' quië gac dxí'a queëru' len gac queëru' yöl-la' rböz dxí'adau'. Ral-la' gunru' cni lu yöl-la' rejlé' queëru' Dios len lu yöl-la' ba'a ladxi' queëru'.

³ Lë ni nac dxí'a len le rdzag ladxë'ë Dios, Nu ruslá rë'u. ⁴ Dioscz rë'nnë' lulá yúgu'të bunách len rë'nnë' lunbë' le nac gdutë li. ⁵ Tuzë' naquë' Dios, len tuzë' bönni' ruúnë' dzag Dios len bunách. Nu ni nac Jesucristo, Nu böac bunách. ⁶ Lëczë' budöd cuinë' lu yöl-la' gut, le gdizxjnë' qui dul-la' nabága'gac yúgu'të bunách. Dios benë' lna' lau queë' cati' bdxin dza queë' gutië'. ⁷ Ca nac lë ni, Dios buzóë' neda' quië guna' lban qui, len gaca' gbaz nasölë'ë Cristo, quië usëdgacda' bunách gza'a ca nac le réjlë'rū' Cristo len ca nac le nac gdutë li. Blíteda' len cutu ca' rzi' yë'a.

⁸ Na'a, rë'nda' lulidzë' Dios bönni', láta'yuë' lahuë' gáti'tëz, nacqueë' gdu dxí'a, len cula'leynë' lza'quë', len cula'díl-l dídza'quë'. ⁹ Lëzca' cni, rë'nda' lácunu ngul le nac ba'a. Le nac lach le ral-la' lului'nu lahui nac yöl-la' nöxj ladxi' len le nac gdu ladxi', len clëg le tu'pa'znu icj laucnu len oro, len yugu' bga, len lari' záqui'tsqui. ¹⁰ Yugu' le dxí'a tunnu lului' lahui le naccnu ca na' run le tacunu le nac ba'a. Cni ral-la' lunnu ngul núnbbë'cnu Dios. ¹¹ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul cati' nu rusëdi lecnu len la'cua'nu nöxj. ¹² Cutu runna' latj ngul lusëdinu len cula'ná bé'inu bönni'. Ral-la' la'cua'nu dxiz ga nudubgac bunách queë' Cristo. ¹³ Cni ral-la' gac, le buzóë' Dios zi'al Adán, ati' gdöd na' buzóë'-nu Eva. ¹⁴ Adán na', cutu gzxi' ye'i

lë' tu' xöhui', san ngul queë', gzxí' ye'i lënu. Cni guc, gditsjnu zxba queë' Dios, ¹⁵ san ulanu ngul ruzoanu-bi' bi'ida' chqui' gúntecznu ca rajlöz le réjle'ru' Dios len yöl-la' nadxi'i, len chqui' gacnu gdu dxi'a len gdu ladxi'.

3

Ca ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë bunách queë' Cristo

¹ Didza' gdu lë ni rna: "Chqui' rui' ladxë'ë bönni' gaquë' nu gun chi'i bunách queë' Cristo, dxin dxi'a rzë ladxë'ë." ² Run bayúdx nu run chi'i bunách queë' Cristo gac bönni' nutu nu gac bi gnë queë', len soa tuznu ngul queë'. Ral-la' gaquë' ban ladxi', len gdu ladxi', len nöxj ladxi'. Ral-la' gu'ë ga la'cu'ë böchi'ru' ta'dxinë' lidxë', len gaquë' ca' bönni' nazáqui'tsquinë' usëdnë' bunách. ³ Cutu gaquë' bönni' ri'jé', len clëg bönni' snia', len clëg bönni' rzë ládzi'zë' si'ë dumí, san ral-la' gaquë' bönni' dxi'i ladxi', len zxön ladxi'. Cutu gaquë' bönni' ruhuídi'në'. ⁴ Ral-la' gaquë' ca' bönni' rna bé'inë' dxi'a bunách nacuá' lidxë', nacua'bi' zxi'në' tunbi' ca rna xtidzë'ë lu yöl-la' run ba la'n xuzcbi'. ⁵ ¿Naru' huactsa gun chi'ë bunách queë' Dios tu bönni' chqui' cutu rac gna bé'inë' dxi'a bunách nacuá' lidxë'? ⁶ Cutu ral-la' gaquë' bönni' zi'a gzu lahuë' të'ë Cristo, cui töd bë'i gun ba zxön cuinë' len cugác queë' ca na' guc qui tu' xöhui', ben ba zxön cuini, ati' Dios bchuguë' qui. ⁷ Lëzca' ral-la' gaquë' bönni' ta'ná dxi'a queë' nup cunababgac bunách queë' Cristo, cui soa nu uzóa lë' tsla'l, cui gdzunë' lu yal-lj qui tu' xöhui'.

*Ca ral-la' lacquë' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë'
bunách queë' Cristo*

⁸ Lëzca' cni ral-la' lacquë' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo. Ral-la' lacquë' bönni' gdu ladxi', tunë' ca ta'né'. Cutu lacquë' bönni' ti'jë', len culacquë' bönni' ta'zé ládxizë' la'zi'ë dumí.

⁹ Ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë ca nac gdutë le réjlë'ru' Cristo, nac gdu dxi'a icj ládxidau'quë'.

¹⁰ Yugu' bönni' ni ral-la' si' bë'li' lequë' zi'al, ati' ni'r gata'lu na'quë' lacquë' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo, chqui' cuzóa nu gac bi gnë quequë'. ¹¹ Lëzca' cni, ngul qui queëquë' ral-la' la'cua'nu gdu ládxicnu, len culacnu unë qui lzë'i. Ral-la' lacnu zxön ladxi', len lacnu gdu ca nac yúgu'të le tunnu. ¹² Yugu' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo ral-la' lacquë' bönni' zoa tuznu ngul qui queëquë'. Lëzca' ral-la' la'ná bë'inë' dxi'a zxi'nquë' len bunách ulídx qui queëquë'. ¹³ Run bayúdx gac cni, le ta'dél-li'në' latj ga lun ba la'n xtídz'a'quë' bunách, chqui' tunë' dxi'a dxin tunë' táclenë' bunách queë' Cristo, ati' lacrë' rugu ladxi' lu'ë didza' ca nac le réjlë'ru' Jesucristo.

Le bgachi' qui le rej ládxiru'-në' Dios

¹⁴ Yugu' didza' ni ruzuja' quiu' lu guich, zal-la' runa' löz duyutea' li!. ¹⁵ Chqui' huadzeyda', ruzuja' quiu' didza' ni quië gnöznu' nac ral-la' gunu' laugac bunách nacuá' lidxë' Dios, nup nac-gac bunách queë' Dios ban, len nacquë' tsutsu, ta'guíxjö'ë le nac gdutë li. Nacquë' ca yugu' yzxön len le nunída'gac zö'ö, nacgac tsutsu, len ta'zön yu'u. ¹⁶ Le nactë, zxöntër nac le bgachi' qui le rej ládxiru'-në' Dios, ca na' nayúj lu guich, rna:

Dios bulu'í lahu'ë!, guquë' bunách.
 Guc bë' naquë' tsahui' le gzóalenë' Lë' Dios Bö' La'y.
 Gulalé'inë' Lë' gbaz la'y queë' Dios.
 Guc lban queë' laugac bunách gza'a.
 Gulayejlë' Lë' bunách yödzlyú.
 Dios buchisë' Lë' xtsa' ga náctérë' blau.

4

Nup luhuöa ládx'i'gac ca nac le réjlë'ru' Cristo

¹ Yalj lulu rguíxjö'ë Dios Bö' La'y, rnë': "Dza tsajséytëgac, la'dá'baga' Cristo la'gac bunách." Luhuöa ládx'i'quë' ca nac le réjlë'ru' Cristo. Luzë nagquë' xtídfa'gac bunách nacua'len lequë' bö' rzi' yë', ati' luzë nagquë' yugu' zxba quegac bö' xöhui'. ² Luzë nagquë' xtídfa'gac bunách tu'lui'z tsahui' cuingac len tui' didza' le cunácz, chnazíd ládx'i'dau'gac, cui uxös lequë'. ³ Cni nac, tu'zagüë'ë xnözgac nup të'ni lutság na'gac, len ta'ná bé'inë' bunách cui lagu le nagu'ë Dios quië uzi'ru' xbey, lë na' huac lagu nup ta'yejlë' Dios, nup na' chnúnbë'gac le nac gdutë li, len të' Dios: "Xclenu'", cati' tahuë' lei. ⁴ Dxi'a nac yúgu'të le benë' Dios, len cutu bi ral-la' uzoaru' tsla'l chqui' ráguru' lei, rëru'-në' Dios: Xclenu'. ⁵ Rusëdi rë'u xtidzë'ë Dios, Lë' unë' dxi'a yúgu'të le ral-la' gáguru' chqui' ulidzru'-në' Dios gnábiru'-në' gun la'yë' lë na' gáguru'.

Ca rurujë' dxi'a huen dxin queë' Jesucristo

⁶ Chqui' usëdcnu' böchi' lza'ru' yugu' didza' ni, uruju' dxi'a, gacu' huen dxin queë' Jesucristo, len gac bë' nazëdu' dxi'a ca nac didza' qui le réjlë'ru' Cristo len ca nac zxba dxi'a run chi'u. ⁷ Gru'n

yugu' didza' rdaz qui yödzlyú ca nac didza' tui'nu ndau' gul. Bentecz le run ga gacu' tsutsu quië gunu' ca rë'nnë' Dios. ⁸ Latí'z uzi'u xbey gunu' le gun ga gacr nal ni'a na'u, san gdu uzi'u xbey gunu' ca rë'nnë' Dios. Cati' runru' cni, lë ni run ga runru' löz soaru' gbanru' yödzlyú ni, lenca' soaru' gbanru' dza zi'a za'c, töd uza'ru' yödzlyú ni. ⁹ Didza' gdutë li lë ni, len le nac lsaca' la'zí' lu na'gac yúgu'të bunách. ¹⁰ Qui lë ni na', szxöni rusaca' zi' cuinru' runru' dxin, le runru' löz Dios ban. Cristo gutië' quië uslë' yúgu'të bunách. Ruslë' nup na' ta'yejlë' Lë'.

¹¹ Gna be'i len bsëdi bunách lun yugu' lë ni.
¹² Nutu nu ral-la' uzóa li' tsla'l le nacu' bi'i ra'bán, san ral-la' gunu' le uluí'i nup ta'yejlë' Dios ral-la' lun ca runu' li'. Cni ului'nu' lequë':

len didza' ru'u,
 len le runu',
 ca nadxi'nu' lza'u,
 ca ru'u latj zóalenë' li' Dios Bö' La'y,
 ca runu' ca rnau',
 ca nacu' gdu dxi'a.

¹³ Tsal za'a gdxina' quiu', bë'tecz ladxu'u ulabu' guich la'y laugac bunách nacuá' ga ni' zu'. Bchiz icj nagqué' lë ni, len bsëdi lequë'. ¹⁴ Cutu udödu' ca'z le buzá' ladxë'ë quiu' Dios, lë na' bennë' quiu' ca na' gulaná quiu' nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios, cati' ni' gulaxóa na'qué' li' len gululidzë' Dios bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo.

¹⁵ Bentecz yugu' lë ni. Bë'tecz ladxu'u gunu' cni, quië la'le'i yúgu'të bunách ca na' zeaj rdél-li'nu' le naqui queë' Cristo. ¹⁶ Ben chi'i cuinu' len ben

chi'i zxba rusédiru'. Bentecz yugu' lë ni, ati' chqui'
runu' cni, uláu' li' len lulá ca' nup la'yöni li'.

5

Ca ral-la' gunbi' Timoteo quegac bunách queë' Cristo

¹Cutu uzeycnu'-në' ba nadx bönni' gul, san bchiz icj nagquë' didza', tsca nacquë' xuzczu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i bönni' ra'bán didza', tsca naccbi' bi'i böchi'czu'. ²Bchiz icj nagcnu ndau' gul didza', tsca naccnu xna'czu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i ngul ra'bán didza', tsca naccbi' bi'i zanczu', ca na' rajlöz le nac gdu dxi'a.

³ Ben ba la'n yugu' ngul uzëb, naccnu gdu uzëb.
⁴ Chqui' zoanu ngul uzëb nacua'bi' bi'i queënu o zxi'n xsoanu, ral-la' la'zëdbi' lunbi' ca rë'nnë' Dios, láclenbi' zi'al bunách nacuá' lidxcbi', len lubi'ibi' quequë' xuz xna'cbi'. Lë ni nac dxi'a len le rdzag ladxë'ë Dios. ⁵ Na'a, ngul na' nacnu gdu uzëb, len naga'nnu tuznu, runnu löz Dios ati' rël len të dza rnábtecznu lahuë' Dios len rulidznu Lë' ni'a quegac bunách queë', ⁶ san ngul uzëb na' runnu ca nac le rzé láxi'nu nacnu ca ngul chnatnu cati' ni zoanu nabannu. ⁷ Lëzca' cni, gna be'i bunách nacuá' ga ni' zu', quië lun ca rajlöz yugu' lë ni, quië lac bunách nutu nu gac bi gnë quegac. ⁸ Chqui' zoa nu bönni' curugahuë' yugu' di'a dza queë', len le nacr blau, chqui' curugahuë' bunách nacuá' lidxë', chgdá'baguë'ë le réjlë'ru' Cristo bönni' na' len nacrë' xöhui' ca nu curejlë' Dios.

⁹ Huac gbabnu nup gáclenli' tuznu ngul uzëb na' chyu'urnu ca tsonnlalj iz, len chqui' cutu buca'nnu-në' bönni' queënu quië sóalennu-në'

yetúë' bönni'. ¹⁰ Run bayúdx soa nu gun lna' lau queënu ca nacgac le dxi'a runnu. Gáclenli'-nu chqui' buscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len chqui' rui'nu ga la'cuá' böchi'ru' za'quë' yödz yUBL ta'dxinë' lidxnu, len chqui' rui'nu le li'j lagu bunäch queë' Dios, len chqui' ráclennu nup ta'zaca' ta'guí'i, len chqui' rúntecznu yúgu'të le nac dxi'a.

¹¹ Yugu' ngul uzëb cutu yui'icnu tsonnlalj iz, cutu gbabcnu nup gáclenli', le lunnu ca ta'zéz ládxí'cnu, la'dá'baga'nu Cristo, len lë'ninu lutság na'cnu leyúbl. ¹² Cni gac, la'bága'nu dul-la' le tu'zoanu tsla'l le gulayéjlë'nu Cristo zi'al. ¹³ Lézca' lacnu ngul zxhuëd len ngul ta'dáz ca', len clëgz lacnu zxhuëd, san lëzca' lacnu ngul unë qui lzë'i len tsjítsa'cnu ga yUBL, len la'nanu le cunácz. ¹⁴ Qui lë ni na', rë'nda' lutság na'cnu leyúbl ngul uzëb ni yu'ucnu iz cuidi', len luscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len la'ná bë'inu bi'i nacua'bi' yu'u qui queëcnu, cui lui'nu latj bi gnë queëru' nu rdá'baga' rë'u, rë'u na' réjë'rú' Cristo. ¹⁵ Cni ral-la' gac, le chgulubíga'nu la'cnu, ati' tunnu ca rë'ni Satanás tu' xöhui'.

¹⁶ Chqui' nútì'téz bönni' o ngul nu rejlé' Cristo, nacua'nu ngul uzëb lidxgac nup na', ral-la' laclen lecnu, cui lusaca' zi' bunäch queë' Cristo. Cni gac, bunäch queë' Cristo na' gac laclen ngul naccnu gdu uzëb.

¹⁷ Benr ba la'n bönni' gul tun chi'ë bunäch queë' Cristo, bönni' na' ta'ná bë'ë dxi'a, len bentér ca' ba la'n bönni' gul na' tunë' dxin, tunë' lban len tu'sëdnë' bunäch. ¹⁸ Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu cu'u du rú'aba' bëdx na' rulibba' zxoa' xtil." Rna ca': "Naquë' lsaca' si'ë lazxjë' bönni' huen dxin."

19 Cutu si' lu na'u didza' rui' nu ruquí bönni' gul run chi'ë bunách queë' Cristo, chqui' cutu nacuá' chop tsonn nup tun lna' lau qui le benë'. **20** Nup tuntecz dul-la', bsidx lequé' laugac yúgu'të bunách queë' Cristo quië ladxi Dios yezica' bunách ni'. **21** Ni'a queë' Xanru' Dios len ni'a queë' Xanru' Jesucristo, len ni'a quequé' gbaz la'y rö queë', rna bé'ida' li' gunu' ca ta'ná didza' ni. Tuz ca ral-la' cuequi xbeynu' yúgu'të bunách, cugunu' ba la'n tuzë' bönni'. **22** Nutu nu bönni' gxoatë na'u, cugunu' ga gaqué' huen dxin queë' Cristo, cui gbagu'u le runë' chqui' gunë' dul-la' bönni' na'.

23 Cutur gui'ju' nisz. Le ré'itecznu' ral-la' gui'ju' láti'dau' xisi uva quië soa dxi'a lë'u.

24 Yugu' dul-la' quegac la'gac bunách la'lá' lahui zi'al cati' zi'a la'dxinë' ga cuequi xbeynë' lequé' Dios, ati' töd ni' la'lá' lahui dul-la' quegac yezica' bunách. **25** Lëzca' cni, la'lá' lahui dxin dxi'a nungac bunách, ati' chqui' cunala'gac lahui, nutu nu gac ucachi' tsaz dxin na' nunqué'.

6

1 Ral-la' luntsqué' ba la'n xanqué' yúgu'të bönni' nadá'ugac, cui gac nu gnë zi' qui lë' Dios len qui zxba queë'. **2** Nup ni' nacu'ë xangac ta'yejlë'ë Cristo, cutu ral-la' lucá'n ca'z lequé' le nacqué' böchi'quë'. Ral-la' lunrë' dxi'a xchinqué' le ta'yejlë'ë Cristo bönni' ni' tu'zi'ë xbey dxin dxi'a na', le nadxi'inë' lequé' Lëczë'. Ca nac lë ni, bsëdi bunách nacuá' ni', len bchiz icj nagqué'.

Le rej ládxí'ru'-në' Dios le ruzí'ru' xbey

3 Chqui' zoa nu bönni' rusëdnë' zxba yubl, len cutu rusëdnë' yugu' didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo, ca nac zxba na' rusëdi rë'u ca ral-la' gunru' ca rë'nnë' Dios, **4** bönni' ni run ba zxön cuinë' len cutu bi nøznë'. Didza' cunác dxi'a rzë ladxë'ë ca nacgac didza' baníg len didza' bizzj, le tun ga tu'zxe'i lza'gac len ta'dil-len lza'gac didza' bunách. Lëzca' tun didza' cni ga ta'né zi' qui lza'gac bunách, len ta'zá' ládxi'gac qui lza'gac le cunác. **5** Lëzca' cni tun ga ta'dil-ltecz didza' bunách cuta'yejni'i, nup cuta'zí' lu na'gac le nac gdutë li. Táquinë' huac la'zi'ë dumí zian chqui' lunë' tsazxön nup ta'yij ládxi'gac Dios. Bcuit ga nacuá' bunách cni.

6 Zxön nac le ruzi'ru' xbey cati' len yöl-la' rböz zxön ladxi' rej ládxi'ru'-në' Dios. **7** Cutu bi nua'ru' cati' bdxinru' yödzlyú, len lëzca' cni, cutu bi ua'ru' cati' uza'ru' yödzlyú ni. **8** Qui lë ni na', chqui' dë queëru' le gáguru' len le gácuru', ral-la' udzíjiru'. **9** Bönni' të'nnë' gata' quequë' yöl-la' tsahui', gac quequë' le si' bë' lequë' le xöhui', ati' la'yu'ë lu yal-lj qui tu' xöhui', ati' lu yöl-la' cunözi quequë' zian le la'zé ládxi'quë', le lun ditj lequë'. Yugu' lë ni lusnít lequë' len lun ga la'nitië' tsaz. **10** Le ta'zé ládxi'gac dumí bunách, run ga tun yúgu'të le cunác. La'quë' bönni', le ta'zé ládxi'quë' lei, guluca'në' le gulayejlë'ë Cristo, len chrac quequë' zian le tu'saca' zi' lequë'.

Nu run dxin queë' Cristo nac ca bönni' rijë' gdil-l

11 Na'a, bönni' queë' Dios, bcuit ga rac le cni. Bë'tecz ladxu'u gunu' le nac tsahui' len le rë'nnë' Dios. Gyéjlë'tecze' Cristo, len bdxí'i yugu' lza'u. Bë' ladxu'u gacu' zxön ladxi' len nøxj ladxi'. **12** Ca

runë' bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, ben dxin qui le réjlë'ru' Cristo, len beni quiu' yöl-la' na'bán gdu. Quië gac cni bulidzë' li' Dios. Dxi'a guc le gnau' yalj lulu ca réjlë'u Cristo, lë na' gnau' laugac zian nup tun lna' lau qui didza' bë'u. ¹³⁻¹⁴ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu na' nabánigac yúgu'të le nacuá', lenca' ni'a queë' Jesucristo, Nu ben lna' lau qui le nac dxi'a le gnë' yalj lulu lahuë' Poncio Pilato, rna bé'ida' li' gun chi'u yugu' lë na' gna bé'inë' rë'u Cristo. Ral-la' gacu' gdu dxi'a len cutu bi gunu' le güi' latj nu bi gnë quiu', ga gdxintë dza ni' uluí' lahuë' Xanru' Jesucristo. ¹⁵ Cati' gdxin dza na' huödë' Jesús, Dios ulu'ë lahui Lë'. Dios naquë' la'y. Tuzë' Lë' dë lu né'ë yöl-la' uná bë', len rna bé'inë' yúgu'të nup ta'ná bë', len naquë' ca' Xangac yúgu'të nup nacgac xan. ¹⁶ Tuzë' Lë' zóateczë', ati' zoë' lu yení' ga cutu gac nu gdxin racz qui. Gatga nu ble'i Lë' len cutu gac nu gle'i Lë'. Queë' Lë' gactecz le run Lë' ba la'n len yöl-la' uná bë'. Ca' gac.

¹⁷ Gna be'i bönni' dë quequë' yöl-la' tsahui' dza ni zoaru' na'a, cui lun ba zxön cuinquë', len cui luzxöni ládzi'quë' yöl-la' tsahui' na' cunác löz. Ral-la' lunë' löz Dios ban, Nu runntsca queëru' yúgu'të le ruzi'ru' xbey. ¹⁸ Gna be'i lequë' lunë' le nac dxi'a, quië la'yantsca dxin dxi'a tunë', lë na' nac tu yöl-la' tsahui' gdu. Ral-la' bi lunödzjë' quegac bunách yechi', len lui' ládzi'quë' leygac. ¹⁹ Chqui' lunë' cni, lutubë' yöl-la' tsahui' na' nac gdu, le lizi'ë xbey dza zi'a za', len la'dél-li'në' yöl-la' na'bán gdu.

Le glu'ë Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

20 Bócha'adau' Timoteo, ben chi'i le nadöd lu na'u, len bcuit ga nacuá' nup tui' didza' ca'z len yugu' didza' cuzaca', len yugu' didza' bizzj, yugu' didza' na' tui' nup ta'náz tac szxöni, ati' nazí' yé'igac ca nac lë na' tun. **21** La'gac bunách gulazí' lu na'gac yugu' didza' cni, ati' gulachixi gulanigui ca nac le réjlë'ru' Cristo.

Rnaba' lahuë' Dios uzá' ladxë'ë quiu' le nacgac dxi'a queë!. Ca' gac.

**Didza' cub rucá'n tsahui'
New Testament in Zapotec, Southern Rincon
(MX:zsr:Zapotec, Southern Rincon)**

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Southern Rincon

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Rincón Sur [zsr], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Southern Rincon

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files
dated 29 Jan 2022
7feac3cb-fa00-54f1-b2be-b4d6aa29755b